

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ŞI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăştie“ şi „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci pe an.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu preţuri moderate
Abonamentele şi inserţiunile se plătesc înainte.

Voci autorisate.

Rar ni-se dă ocaziunea a înregistra ştiri, că bărbaţi cu durere de inimă pentru poporul nostru se gândesc la nevoile lui şi prin poziţiunea lor socială şi culturală, prin sfat şi fapte se îndrume la mijloacele potrivite de a scoate poporul din lăncezala care bântue între noi. Fără o bunăstare materială şi fără cunoştinţe îndestulatoare spre a şti cum se agoniseşte în mod cinstit şi fără de spiritul de asociaţie pentru tot ce este înălţător pentru el, precum este la noi biserica şi şcoala, poporul este pierdut. Înţelegem aci nu numai şcoala propriu zisă, ci şi şcoala vieţii.

Unul dintre cunoscuţii apostoli de frunte ai acestei idei este şi dl Dr. Ioan Mihailescu din Orăştie.

Ne-a fost dat să putem spicui şi noi dintr-o scrisoare a d-sale publicată în ziarul «Libertatea» unele idei emise, care trebuie să fie fiecărui bun Român o călăuză, ce are menirea ridicarea poporului nostru pe teren economic, cultural şi social.

Lăsăm să urmeze aci partea scrierii ce special ne interesează:

«Programul trebuie întregit cu postulatele social-politice, agrare şi economice, probleme ce preocupă astăzi întreg apusul cult, şi tot atâtea postulate, chemate a asigura bunăstarea şi prosperarea existenţelor mici, marea majoritate din care se formează partidul nostru.

Lupte politice fără însufleţire de cauză, nu se pot da!

Ear noi numai atunci vom putea însufleţi poporul nostru, când îi vom vorbi la înţelesul lui.

Ce efect ar avea în această privinţă, dacă pe lângă accentuarea bu-

nurilor ideale, cum sunt limba şi naţionalitatea, s'ar putea adăuga, că programa noastră pretinde:

a) scutirea unui minim de avere de sub contribuţie, de sub execuţie şi vindere;

b) reducerea serviciului militar la doi ani;

c) contribuţia progresivă;

d) ajutorarea lucrătorilor la timp de nevoie, etc. — cred că nu trebuie expus mai pe larg, mă mărginesc deci a accentua, că pe această cale ne-am apropiat mai uşor de inima poporului, am trezi în el interes faţă de cauză şi i-am întărit conştiinţa sa naţională; tot atâtea lucruri de cea mai mare însemnătate pentru viitorul nostru mai bun.

În fine nu poate lipsi din program datorinţa expresă a membrilor sei, a spriginii în mai mare măsură şi cu mai mult interes:

a) biserica noastră naţională şi şcolile noastre confesionale, fortăreţe nebiruite a naţionalităţii noastre;

b) instituţiunile noastre culturale şi economice;

c) produsele noastre literare şi mai ales ziaristica noastră, destul de modestă;

d) viaţa socială românească preste tot.

Fiind programa astfel satorită şi punându-ne cu toţii la lucru, aşa precum se recere, realizarea postulatelor politice din programă, poate întârzia un timp oare-care, pentru-că depinde şi dela factorii străini, cărora avem a ne impune

În ce priveşte însă postulatele naţionale-culturale, indicate în urmă, realizarea acelorora nu depinde, decât dela hărnicia şi însufleţirea noastră şi nu suferă îndoială, că dacă în acest respect ne-am pune la lucru bărbătesc, în scurt timp am putea face minuni....»

Atâta pentru astă-dată.

Dee bunul D-zeu ca aceste cuvinte să pătrundă în toate inimile româneşti

şi mai ales a conducătorilor poporului nostru spre gloria şi mulţumirea lor şi a neamului nostru să fac parte.

Dela Reuniunile noastre.

Secţiunea economică a Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român în şedinţa ținută la Sibiu la 19 Februarie n. 1902 a decis a lua între agendele sale proxime şi următoarele lucrări:

a) *Culegerea datelor statistice cu privire la starea economică a Românilor din patrie.*

b) *Iniţiarea de scrieri populare din domeniul felurilor. rame ale economiei naţionale.*

c) *Urmărirea literaturii economice, mai ales a celei publicate în limba română.*

d) *Iniţiarea înfiinţării unei şcoli agricole româneşti.*

Cu studiul pregătitor al acestor lucrări s'au ales din sinul secţiunii referenţi, cari vor veni cu propuneri definitive în şedinţa viitoare a ei.

Desbatere economică.

Duminică d. a. a avut loc în sala şcolilor române gr-or. din Lugoj o prea interesantă desbatere economică, sub conducerea dlui Titu Haşieş. Afară de obiectele abordate prin prelegerile economice anterioare, s'a pus în desbatere eventualitatea înfiinţării unei lucrătoare comune pentru argăsitori şi provederea acesteia cu maşinăriile şi uneltele necesare, în sensul unui rescript recent al ministrului de comerţ. Au luat parte de astădată în număr mai mare la desbatere şi măestrii, ceea-ce denotă un progres îmbucurător. Desbaterea aceasta se va continua, având a se decide în una din convenirile viitoare asupra meritului chestiunii.

Reuniunea rom. de lectură din Reşiţa-mont. Îşi va ţinea adunarea sa generală Duminică în 16 Martie n. la 3 ore d. a. în localităţile proprii. Obiectele: 1. Raportul general. 2. Raportul cassarului. 3. Raportul archivarului. 4. Alegerea funcţionarilor. 5. Staverirea bugetului. 6. Primirea de membrii. 7. Alegerea comisiunii verificătoare. 8. Propuneri.

DIN LUME

Din Sârbia

se vestește, că un anumit Alavantovici, o rudă și om de partid al prințului Carageorgevici, care locuște în comuna Mitrovița din Slavonia, a trecut riul Sava, mergând la Șabaț, oraș sârbesc. El era însoțit de trei oameni. După-ce a trecut riul, a îmbrăcat uniformă de general sârb. După aceea s'a dus la sentinele poruncindu-le să-l urmeze.

Sentinelele neștiind cu cine au de a face, l-au urmat. El a mers după aceea la casa de vamă. Și aci a făcut tot așa. Mergând la casa comunală a dat alarmă, că toți pompierii din comună să se adune acolo. După aceea a dat pompierilor tot felul de arme. Pe mai mulți oameni, cari nu au voit să asculte, i-a amenințat cu împușcare.

Dela casa comunală Alavantovici a mers, însoțit de mai mult de 50 de oameni la prefectură. Aci deasemenea a dat alarmă, ca toți polițiștii să se adune. După ordinul seu toți polițiștii au format un șir, cu care Alavantovici a împresurat edificiul prefecturei, ca nimeni să nu poată scăpa de acolo. Unii dintre polițiști nu au voit să asculte ordinele sale, strigând să se legitimeze, dar Alavantovici i-a amenințat cu moarte. Doi polițiști contra ordinului seu au fugit și au spus cele întemplate lui Tanasie Nicolici, căpitan de polițiști. Acesta, după-ce s'a înarmat bine cu un pistol și a luat ca însoțitori trei polițiști, a mers la Alavanto-

vici și a cerut legitimarea. Drept răspuns, vicleanul partisan al lui Carageorgevici, a tras cu pistolul în Nicolici. Glonțul l-a nimerit în piept și Nicolici ar fi fost perdut, de nu s'ar fi lovit glonțul de o cârtică cu table de fer, pe care o purta în buzunar. Nicolici însă a tras trei focuri asupra lui Alavantovici, nimerind două gloanțe în piept și unul în pulpa piciorului drept. Muribundul a spus, că el a făcut toate aceste nebunii din porunca lui Carageorgevici. Nu peste mult însă a murit.

Dintre cei cari au fost pe partea lui Alavantovici au fost arestați 4 inși. El a fost complice la atentatul contra fostului rege Milan. L-au și judecat la închisoare pe 20 ani, dar a fugit în Slavonia. Aci s'a stabilit în Mitrovița.

Răsboiul.

Lângă Valmaranstad s'a dat o luptă sângeroasă. Perderile Englezilor sunt: morți 229 de soldați și mai mulți oficeri, 110 soldați și 16 oficeri răniți grav, iar 454 soldați au fost prinși. Numărul Burilor se înmulțește zi de zi, căci mai mult de 14 mii de Olandezi și Africanderi s'au răsculat în Capland.

Cu toate acestea se svonește, că comandantii buri ar fi aplicați a încheia pace. Unele foi susțin chiar, că guvernul englez e hotărât a începe negocierile spre acest sfârșit.

O luptă sângeroasă a avut loc și lângă Colenzo, unde Englezii au avut 1000 de soldați morți și răniți. Ba se zice că întreaga divizie de 2000, cu

Și-a pus merinde și premeneli în glugă și atârându-o de umăr, plecă din Streja-Cârțișoara — la Roma. Voia s'ajungă în cetatea care a pomenit atâția oameni mari și să sărute odată columna lui Traian, a «taichii Traian, drăguțul», cum îl numește el cu adevărată dragoste fiască

Dar, bagsamă, Roma e mai departe de cât crezuse Cârțan, căci făcuse drum de două săptămâni și abia ajunsese la Pesta.

Ce amăgire!

Vrei să ajungi la leagănul părinților tăi și te pomenești în cuibul dușmanilor. Cum i-se isprăviseră paralele a trebuit însă să se oprească în Pesta ca să-și strângă altele.

A intrat lucrător la un olar și într-o săptămână a muncit cât altul într-o lună. Măestrul seu îl plătia bine, dar el nu se simțea în toate ale lui, căci pe olar îl chema Pișta și era Ungur. Din când în când se făcea că mai lunecă și cădea peste porcoiul

generalul Methuen în frunte, a ajuns pe mâinile Burilor.

Nemulțumirea în Londra e foarte mare, mai ales, că se află în ajunul încoronării Regelui Eduard VII.

Invingerile din urmă a Burilor, au pus pe gânduri pe Englezi.

Advocatul poporului.

Unelte de economie și vitele de jug dela acei indivizi, cari se ocupă cu economia câmpului se pot secuestra la cas de execuțiune (pennorare), dar dacă respectivii nu posed mai multă avere de 12 jug. catastrale (1600 stângini pătrați) de pământ, pe care înșiși o lucră și administrează, atât uneltele de lipă la economie, pe cari voesc a le întrebuința, cât și vitele de jug de cari sunt datori a îngriji, nu se pot lua dela dinșii pe cale de licitațiune din 15 Martie până în 15 Nov. (Art. de lege LX § 67 din a. 1881).

Pentru sistarea tutoratului, atât tutorul cât și minoreanul pot cere în scris dela respectivul tribunal reg., care a demendat punerea sub tutoret a minoreanului; sau pentru acest scop se poate minoreanul pre-enta și în persoană înaintea tribunalului reg. și a cere și cu cuvântul sistarea tutoratului. In cazul din urmă tribunalul reg. se va îngriji și despre reprezentarea acestuia. (Ord. min. de justiție din a. 1881 nr. 3263 §§ 41 și 42).

Cererea de despăgubire ce se ivește între servitor și stăpân în urma încheierii contractului de serviciu, respective cererea în această privință trebuie înaintată la acea judecătorie cercuală, pe teritorul căreia locuște cel pîrit, sau pe teritorul căreia s'a încheiat contractul. (Art. de lege XIII din 1876 § 119 și 120, decusul cons. min. din 8 Martie 1899. Ord. min. de interne din 1899 nr. 30394).

de oale, așa că spârgea într'un cias cât făcuse într'o zi, căci «dă-l naibii, că-i Ungur».

La urma urmelor, văzând stăpânul că prea lunecă de multe-ori, i-a dat drumul și Cârțan a intrat în slujbă la un olar șvab. Acesta-i plătia mai puțin, dar ciobănașul meu era mai cu tragere de inimă la lucru.

Căci vezi, badea George își are și el logica sa. Inainte ce se știe să cetească nu-și prea bătea capul cu obârșia popoarelor. Dar când a aflat din Istoria biblică despre înrudirea neamurilor, el și-a zis: Că Ungurul tot Român a fost și el înainte vreme, dar la turnul Vavilonului, când s'au încurcat limbile, el a uitat graiul nostru și a început să bolborosească pe limba lui.

De când știa de-arostul Cronicul lui Șincai, mîntea lui era și mai luminată și rîdea de părerea lui de odinioară. Acum știa că Ungurul nu-i om ca Românul, căci nu se trage dela Roma, ci-i neam turcesc și copil de-al lui Hantătar. Tot din Cronic iscodise el că pe șvabi i-a adus dracul de sub pă-

FOIȚĂ

Dor de ducă.

Când îl vezi așa, sgribulit în sarica lui mișoasă, ai crede că nu-i de nici o ispravă. Dar când s'aiaptă puțin și se proptește cu îndărătnicie în piciorul drept, vezi că ai de a face cu un om vrednic, în ochii căruia ghicești gânduri înaripate.

Cârțan e numai cioban, dar a văzut multă lume.

Pe când păzia oile pe întinsurile Ne-goiiului, a învățat care-i *a* și care-i *b* și a început să cetească. La umbra brazilor a sorbit învățăturile cuprinse în sf. Scriptură și în Cronicarul lui Șincai. Când a văzut că el, ciobanul Cârțan, se trage din neamul care a stăpânit odată lumea, ochii i-s'au umplut de lacrimi, l-a apucat ca un vârtej amețitor și ne mai putându-se răbda locului, a pornit-o.

Medicul casei.

Conjunctivita sau roșata ochilor este de două feluri și anume: conjunctivita simplă și conjunctivita granulată. Semnele după cari putem cunoaște conjunctivita simplă sunt următoarele: Cercetând conjunctiva sau pelea de pe globul ochiului și pe fața dinapoi a pleoapelor, după-ce întorcem pleoapele (genele) pe dos, o găsim mai roșie ca în stare de sănătate. Numai când roșata se întinde și pe albul ochiului, cea dinapoi a pleoapelor este cu mult mai mare, mai concentrată.

Pentru vindecarea acestei boale se pot căpeta doctorii bune dela farmacie, dar se mai pot folosi și doctorii de casă și anume: Vinul roșu vechiu și curat face mult bine dacă se picură în ochi mai multe picături, plimbând ochiul în toate direcțiunile și aceasta de 2—3 ori pe zi. Mulți pun cârpă muiată în spirt pe ochi, care asemenea e bună. În multe cazuri simple folosește și numai apa de trandafiri. Dacă însă se constată că pe lângă conjunctivita simplă mai e încă o boală în lumina ochiului, adică albeața (iris), atunci cele amintite nu se pot întrebuița ca medicină, ci trebuie să se ceară ajutorul medicului.

Vărsatul, această boală numită în știință *variola*, este cu mult mai veche decât creștinătatea. Ea este cunoscută în toată lumea, căci pretutindenea a dus jelea cu dinsa. Ca toate boalele molipsitoare (lipicioase) vărsatul trebuie să-și aibă microbul seu, pe care învățații l-au și descris fără să-l poată cultiva. Formele sub care se arată vărsatul, sunt mai multe. O formă foarte grea numită *vărsatul negru* sau *variola*

mânt și i-a așezat prin părțile noastre. Și cum știa el că și Românii puia de lele, se găsisse frate cu șvabul, la care intrase în slujbă și se purta bine.

Pe vremea aceea se nimeriseră în Pesta niște mișcări socialiste între lucrători. Când a auzit Cârțan că socialiștii vreau să muncască numai opt ciasuri pe zi, s'a crucit și le-a zis: «Da bine mă, ați căpiat? Dacă fac eu într'un cias zece oale, atunci în opt ciasuri fac numai 80 și capăt numai 80 de creițari. Așa cum lucrez eu acum capăt un fiorin și douăzeci, căci muncesc 12 ciasuri. Ce vreți voi mă, să ajung la iarnă la Roma?»

Și scârbit de prostia ungurească plecă din Pesta cu 25 de fl. inodați într'un colț de năframă și cu aripile dorului la opinci.

Și eată-l numai pe Cârțan, cioban din Streja-Cârțișoara, umblând cu pieptul gol pe stradele Romei și căutând.

Căuta columna lui Traian.

Lumea se uita lung la acest om cu port străin. Dar se uita cu drag, căci Câr-

emoragica, care se revarsă pe sub pele în formă de pete negre și care omoară întotdeauna. Tratamentul vărsatului se deosebește de al celorlalte boale molipsitoare prin faptul, că dispunem de un mijloc puternic de a împede boala, vaccinarea și revaccinarea. Un copil căzut bolnav trebuie numai decât despărțit de cei sănătoși, așezat într'o odaie curată și aerisată. Vom întreține pu-terile bolnavului hrânindu-l bine și potrivit. Să nu întârziem însă de a chema medicul, căci multe sunt primejdiile ce se pot ivi din această boală și numai el le poate cunoaște și înțelege bine.

DIVERSE

Despre sămânță. În economie e de mare interes a ști: că dela cutare plantă sămânța cea mai mare ori cea mai mică este mai corespunzătoare pentru sămănat.

Răspunsul nu e ușor, drept aceea se vedem ce zic oamenii experți în această privință. Economii cei mari au arătat, că prin nobilitarea sămânțelor produce un juger de trei-ori mai mult decât de comun. Apoi cu cât e un fir de sămânță mai mare, cu atât e și mai greu. Din acestea se vede, că sămânțele mărunte nu trebuie folosite la sămănat; mai departe cu drept cuvânt putem zice, că materia nutritivă, ce se află în sămânță, e cel mai bun, cel mai ieftin și cel mai potrivit mijloc de îngrășare, gunoieră, pentru ori-ce plantă. Altcum este o regulă economică: «cu cât e mai proaspătă sămânța, cu atât sporul e mai bun și cu cât e mai veche, cu atât sunt plantele mai slabe». Deci timpul sămănatului fiind, să fim cu băgare de seamă la alegerea sămânței. Sămăntăturile timpurii atât cele de toamnă, cât și cele de primăvară sunt cele mai bune.

Cartofii de prăsilă. Mulți dintre economii nostri pentru sămănatul cartofilor folosesc cartofii cei mai mici, ca semn de cruțare. Însă acest fel de cruțare sămăna mai mult a risipă. Căci lucru hotărât: din cartofii mici dobândim asemenea recolte mici, slabe,

șan e fecior chipes și înainte ce se plece la columnă s'a ras și s'a premenit, gătindu-se ca de sârbătoare.

Din când în când câte un călător se opria în fața lui, mirat. Atunci Cârțan se ducea la el și-l întreba pe românește să-i spună drumul spre columnă. Și dacă era în haine de muncitor Cârțan îi zicea frate, ear de era în haine domnești îi zicea domnule frate.

Și se mira că acești oameni nu-l înțelegeau. «Vorbesc românește ca și noi, dar o românească stricată, că de când nu s'au mai întâlnit cu Românii, au mai uitat limba și au învățat vorbe nemțești», mi-a zis el odată.

În sfârșit se vede că tot îl va fi înțeles vre-unul, căci badea George ajunse la ținta dorurilor sale.

În ochii lui de cioban apărură lacrimi. Cu gura pe jumătate deschisă, ca un copil căruia îi spui o poveste, sorbia cu ochii priveliștea mult așteptată. Cucernic și-a luat căciula de pe cap. Părul lui lung era numai o apă, căci razele soarelui Italiei, neobici-

adese nici pe jumătate atâta ca din cartofii mari și bine desvoltați. Cartofii de mărime mijlocie se pot și ei întebuța. De altcum mărimea atâră și de-a soi. Pe lângă că aleg de prăsilă cartofii mici, economii nostri mai fac și greșala, că pun în același cuib în număr prea mare, câte 5—6 și une-ori mai mulți. Decât însă cartofii mici și mulți, hotărât că mai bine ar fi să pună câte 2—3 mai mari sau de mijloc, pe basa celor amintite «despre alegerea sămânței».

Ca mijloc pentru stîrpirea muschiului în țeri e apusene, afară de grapa de fênațe se folosește vitrolul de fer măcinat, care faină se presară pe fênațele pline cu muschiu, pe un juger folosesc 100—140 chlgr. Mai departe se poate folosi cenușa de cărbuni, gips, var stîns și faină de oase, cari pe lângă aceea că stîrpsc muschiul îngrăe și riturile (fênațele). Acest mijloc stîrpește tot muschiul pe unde ajunge, și totodată îngrăe fênațele, încât rêsare iarba mai deasă și mai bogată după dînsul.

DE TOT FELUL

Comande pentru mobile. Niște agenți de ai neguțătorilor de mobile din Budapesta Fodor Jozsef, Bernstein K. și fii în zilele trecute au umblat prin Oradea mare cu scop de a câștiga comande numeroase. Despre această întreprindere ilegală s'a făcut arătare la gendarmerie, despre care știricindu-se respectivii au dispărut din oraș. În contra firmelor amintite gendarmeria a întreprins pașii de lipsă.

Ministrul de comerț a votat un ajutor de 100 coroane meseriașului Nusoric Tamás.

Insufletirea ce s'a arătat în anii din urmă față de arta zidirii, a atras la sine multe puteri de lucru, cu deosebire în orașul München, cari acum în urma unei greve au rămas fără lucru și câștig. Numărul celor fără de lucru de present se urcă la 10 mii. La întervenirea ministrului de externe, ministrul de interne avisează autoritățile competente, că în mod posibil să împedecă călătoria lucrătorilor de această branșe în Bavaria.

nuit cu căciuli, se adunaseră curioase ca să vadă ce bidiganie o mai fi și aea.

Dar Cârțan nu le simția. Căci în sufletul lui se stîrni acuma dorul să se ducă să ingenucheze înaintea columnei și să o sărute.

Și lucrul acesta nu era cu puțință, căci piața lui Traian e îngrădită și trebuie să cobori pe scări ca să ajungi la coloană.

Se uită Cârțan în dreapta, se uită în stînga, dădu mereu târcoale îngrăditurii, mai întrebă pe unul și pe altul de sfat, dar vîzînd că nu-i chip în nici un fel, se duse deadreptul la legația română.

(„Sămăntătorul”)

Sextil Pușcariu.

(Va urma.)

Profesorul îi dă studentului o întrebare mai grea. Acesta firește tace.

— Cum? întrebarea mea te încurcă? Întrebă profesorul binevoitor.

Elevul îi răspunde sincer:

Întrebarea nu, domnule profesor, dar răspunsul

V.

Modul sămănării.

(Retipărirea interesată).

(Urmare și fine.)

Afară de muiatul sămânței se mai obicinuește a le învâli cu materii diferite, câte odată chiar și otrăvitoare, cu scop de-a împedea să fie mâncată de animale stricătoare și de a da sămânței materii nutritive la încolțire. Primul scop îl ajungem câte odată, al doilea însă nu.

Ce privește văruiatul sămânțelor cu scop de a nimici tăciunurile cerealelor, se va vorbi într'un alt capitol despre boabele plantelor.

Cantitatea sămânței.

Cantitatea sămânței necesară pentru sămănat, depinde în prima linie de volumul ce ocupă fiecare plantă, în deplina ei dezvoltare. Din numărul grăunțelor ce cuprinde o măsură anumită, și din volumul ce are fiecare plantă, se poate calcula ușor cantitatea de sămânță trebuincioasă pentru un teritoriu anumit. Cantitatea sămânței mai variază și de la calitatea (bunătatea) ei.

Cu cât sămânța este mai bună și mai proaspătă, cu atâtă vom sămăna mai rar. De asemenea la sămănătură mai timpurie de primăvară și toamnă, vom sămăna mai puțin des, deoarece-ce plantele au timpul necesar de a se dezvolta și înfrăți mai bine. Sămănând cu mașina prin împrăștiere sau chiar în rânduri, vom întrebuința mai puțină sămânță decât sămănând împrăștiat cu mâna.

Scopul culturii încă ne face să sămănam mai des sau mai rar; cerealele pentru a produce mai multe paie le vom sămăna mai des, și în scopul de a le cosi ca nutreț des de tot. Cânepa pentru fuior vom sămănao-cu mult mai des decât cea pentru sămânță. În fine cantitatea sămânței depinde și de la natura și prepararea pământului, precum și de la clima ce domnește în localitate. În general, cu cât clima va fi mai favorabilă, și cu cât pământul va fi mai fertil (roditor), mai potrivit plantei și mai bine lucrat, vom întrebuința o cantitate mai mică de sămânță, decât în cazuri contrare.

Acoperirea sămânței cu pământ.

Cele mai multe sămânțe a diferitelor plante încolțesc numai atunci în câmpul liber, dacă ele sunt acoperite cu pământ. Afunzimea la care se îngroapă va fi însă numai atât de mare, cât sămânța să aibă pe de o parte umiditatea trebuincioasă, ear' pe de altă parte să nu se împedecă intrarea aerului la ea. Din acest motiv, cu cât timpul este mai umed și pământul mai argilos, vom așeza sămânța mai în față și vice-versa, într'un pământ năsipos și în timp de secetă, vom pune sămânța mai adânc.

Mai trebuie să știm, că germenile (colțul) până ce se naște la suprafața pământului se desvoaltă numai din materiile de rezervă (inmagazinate) din sămânță. Dacă

aceste materii se sfârșesc înainte de-a ajunge cotorul la lumină, planta tină pieră, volumul sămânței hotărăște deci încă în mare parte, adâncimea la care se așeze.

Dacă dorim ca toate sămânțele să răsără de-odată, vom îngriji ca ele să fie așezate la aceeași adâncime. Această lucrare o execută sămănătoarea în rânduri, care așează toată sămânța la o adâncime egală. La sămănatul prin împrăștiere, acoperitul sămânței se execută mai perfect cu grebla. Grapa nu acopere sămânța de o potrivă, și lasă multe la suprafața pământului. Pentru sămânțe ce trebuiesc așezate mai afund, ne folosim de plugul simplu și cel cu 2 și 3 brasde. Grânele le vom acoperi cu plugul, numai în pământuri ușoare și într'o climă uscată. Pentru sămânțe foarte măruntă ne folosim pentru acoperitul lor, numai de tăvălug, și de grapa de spini. Cu acest instrument se acopere sămânțele de erburi, trifoiu, mac și câte odată și rapița și cânepa.

Cerealele trebuie sămănate mai adânc, în termeni medii la 5 cm.; păstăioasele (leguminoasele) precum mazerea, fasolea, bobul le putem sămăna până la 8 cm.; bulbi de cartofi 10 cm.; și într'un pământ năsipos chiar și până la 16 cm.

Capra.

(*Capra Hircus L.*)

Capra se găsește astăzi aproape la toate popoarele, mai ales în regiuni muntoase și ne dă un câștig destul de însemnat, cu deosebire unde cultura oilor nu mai este rentabilă. Ea este mai prăsitoare, dă mai mult lapte, și se mulțumește cu mai puțin decât oaia și după împrejurări se poate întreține cu foarte puțină cheltueală, provide casa cu lapte și produce și gunoi îndestul pentru o mică bucată de pământ, ear' pământul ei încă se folosește la țesături mai ordinare. Cu drept cuvânt se zice, că *capra este vaca sârăcului*.

În turme mari nu e posibil a le ținea, fiind-că nu le putem ținea laolaltă ca oile; ele ar putea aduce și mari pagube prin păduri tinere, a căror lăstare și muguri le mănâncă cu multă poftă.

Prăsirea caprelor.

Masculul se numește *șap*, femela *capră*, puiul *icd*. Șapul trebuie să fie mare, cu gâtul scurt, capul mare, urechile să atârne în jos, barbă lungă și stufoasă, picioare puternice, pulpele voluminoase, pământul des însă moale la pipăit. Un șap în etate de 2—8 ani este suficient pentru 100 capre.

Capra de prăsilă să fie înaltă, lată în șele și la cruce, pulpe voluminoase și toată făptura ei să fie mai delicată, ugerul să fie mare și țitele lungi; pământul scurt, însă des și moale.

Împărechieră cade prin Septemvrie—Noemvrie; căldurile durează la capră 24 ore și revin după 11 zile de la făt. Timpul gestațiunii este 21—22 săptămâni și fată prin Februarie—Martie—April 1—2, câte-odată și 3 și 4 iezi. Pentru prăsilă vom folosi capra numai până la 9—10 ani.

Iezi, cari sunt destinați pentru prăsilă, îi lășăm să sugă până la 6 săptămâni, altcum numai 3, le dăm însă deja după 2 săptămâni fân sau frunze mai fragede de mâncare. Deja după 5 zile iedul urmează în tot locul pe mama sa și devine deja după o jumătate de an apt pentru a se prăsi.

Nutrirea caprelor.

Caprele iubesc ca nutreț înainte de toate erburi subțiri și plante nu prea grase, crescute prin locuri sbicite, apoi frunze, ramuri tinere de copaci. În grajd se dedau a mânca pe lângă fân și pae, napi, cartofi, țărițe, lături și tot felul de rămășițe din bucătărie și grădină, etc.

Caprele sunt foarte alegătoare în mâncare și dacă sunt de capul lor, pot aduce mari pagube prin grădini și mai ales pomilor, rozându-le mugurii și coaja cea tină. În grajduri fac mare risipă cu nutrețul, din care cauză trebuie să le dăm totdeauna câte puțin nutreț, însă des.

Sarea este o necesitate mare caprei. Să socotește ca la 3 klgr. de cap și pe an; le-o dăm presărată pe nutrețuri mai zămoase și mărunte sau le punem un bulgar de sare la dispoziție, care o ling după plac.

Apa ce o dăm caprelor trebuie să fie cât se poate de curată și proaspătă, ear' celor în gestațiune (când sunt îngreuiate) le vom da de beut numai o apă care nu este prea rece, altcum ar putea lăpăda.

În privința plantelor veninoase, capra chiar de voia ei consumă multe din acestea, fără a-i vătăma sănătatea.

Capra ne dă lapte cel puțin cât o vacă obicinuită. Dacă o mulgem regulat, ea înțarcă foarte târziu.

Laptele caprelor este foarte bogat în grăsime (unt), caseină (caș) și zahăr, când ele sunt bine hrănite și ținute în grajduri curate și sănătoase, altfel el are un gust particular (deosebit), neplăcut și aspru. Din el se prepară o brânză grasă, foarte gustoasă. În Italia se face din laptele fert amestecat cu smântână o brânză dulce renumită și cunoscută sub numele de „Ricotta“.

Carnea iezilor este asemenea celei a mieilor, însă mai moale, mai fragedă; a caprelor mai bătrâne încă nu este rea.

Pelea caprelor se folosește pentru prepararea pieilor numite Corduan și Saffian; se mai folosesc argășite în diferite moduri pentru mănuși, pantaloni, pergament animal, burduse pentru brânză, vin și apă etc.

Coarnele le folosesc strungarii pentru fabricarea diferitelor obiecte mărunte de corn.

Epurele de casă.

Omului sărac îi este dat, să caute toate mijloacele de a-și mări venitele sale din izvoare, care nu-l costă mult. Agricultorii noștri în cea mai mare parte nu dispun de averi însemnate, ca să se poată pune alături cu bogatul mare proprietar, care poate investi în moșia lui sume însemnate spre a-și mări producțiunea ei. Modestul econom are la îndemână o mulțime de mici întreprinderi, în care poate cu puțină muncă și cheltueală a-și mări venitele

sale în mod considerabil (însemnat). Înțelegem aci pe lângă diferite produse de-ale plantelor (legumi, poame, in, cânepă etc.) cu deosebire prăsirea animalelor mărunte, ca albinele, paseri de tot soiul și felul și creșterea epurilor de casă.

Acest animal, adevărat epurele de casă, se bucură de un forte rău renume între poporenii noștri. Cine nu cunoaște acest animal? El este mic, trăește liber prin grajduri, sapă găuri pe sub podele, unde puec și nu le poartă nimenea grija. Corpul lor este mic și neînsemnat. Ba, ce este mai mult: oamenii mai spun, că carnea lui este spurcată, el se împărechează și cu pisica etc., etc., tot atâtea neadevăruri, câte dovezi de neștiința acestor oameni. Este adevărat, că despre acest soi de epuri nu ne vom ocupa aci. Pe lângă carnea și pelea lor ce ne-ar da, ne aduc mai multă pagubă. Ei ne pot surupa grajdul și nimici mult puținul de prin grădina ce o avem alături de grajduri.

Trebue să știm, că avem și alte soiuri de epuri de casă, cari se rentează foarte bine spre a-i prăsi. Avem soiuri anume crescute, cunoscute cu deosebire în Franția sub numele de „Lapin“. Ei ajung deplin desvoltați până la o greutate de 5—7 și chiar 8 klgr. Au o carne gustoasă; pelea lor foarte prețuită. O epuroaică fată pe an de câte 5—7 ori câte 4—8—12 pui, sunt dar' foarte prăsitori. Prăsirea lor merită deci a fi încercată, însă numai cu condițiunea de a urma sfaturilor ce vom da mai la vale, altcum toată truda noastră va fi zadarnică.

Trebuința de a se împărechea se desvoaltă la epurii de casă foarte de timpuriu, adevărat deja în a treia lună a etății lor, de aceea îi vom separa după sex deja la a doua lună. Epuroaica primește epuroiul până scurt timp înainte de a fâta. Deși timpul prăsirei cade de regulă în lunile dela Martie până în Noemvrie, totuși putem face prăsila și în tot cursul anului, dacă avem un grajd ceva mai călduros pentru ei. Urmași puternici vom dobândi numai atunci, când nu vom permite împărecherea înainte de 8 luni a etății, a reproductorilor și dacă la 3—4 ani împliniți îi vom îndepărta dela prăsilă. Împărecherea o facem aducând epuroaica în colivia (cusca) epuroiului, și vom repeta acest experiment și a doua zi.

Durata gestațiunii (îngreunării) este 28—31 zile, după care epuroaica fată cum am mai spus 4—8—12 pui orbi, ai căror ochi se deschid la 9 zile. Dacă epuroaica fată mai mulți decât 8 pui, atunci prisosul îl omorim, altfel ei vor rămânea piperniciți din cauza lipsei de hrană. Puii sug cam 4 săptămâni, după care restimp pot fi înțărcați fără nici o teamă.

Cel mai bun și potrivit mod de prăsilă este a o face în cutii (colivii, custe) de câte 1 mtr. lungime, 1 mtr. lățime și 75 cm. înălțime. Fiecare epuroi și epuroaică are cutia sa deosebită. Partea dinainte este provăzută cu un grătar de lați (lăteți) sau pânză de sârmă (drot), ear fundul va avea mai multe găuri pentru scurgerea urinei. În cutiile epuroaicelor vom mai face un adăpost din două scânduri, cu o deschizătură de 16 cm. în pătrat, unde de regulă fată puii ei.

(Va urma).

NOUȚĂȚI

Stimații domni abonați ai foii noastre, cari încă nu și-au reînnoit abonamentele, precum și cei-ce mai restează pe anul trecut, sunt rugați a grăbi cu trimiterea lor, ca să nu fim siliți a întrerupe expedarea regulată a foii.

In sinodul protopresbiteral al tractului Orăștiei, ținut Sămbăta trecută, s'au censurat listele electorale privitoare la alegerea membrilor mireni, aflându-se de bune. S'a cetit apoi raportul general despre mersul afacerilor tractuale din a. trecut, anume despre numărul sufletelor, casurilor de moarte, nașterilor, trecerilor religioase, numărul parohiilor și parochiilor, al școalelor și învățătorilor. Starea bisericilor și a școalelor a arătat creștere. Raționamentul anului trecut și bugetul celui viitor s'au aprobat. Pe urmă s'a făcut întregirea comit. protopresbiteral în persoanele dlor: Ion Popovici și Nic. Maniu, preoți, Const. Baicu, Silviu Demian, Nicolae Fer, mireni; în episcopie s'au ales Nicolau Andreiu, Ioan Botean, preoți și I. Fleșeriu. De asesori tractuali pentru procesele divorțiale s'au ales Ioan Popoviciu și Nicolau Andreiu, preoți, iar de defensor Dr. A. Vlad.

Tirgul de vite din Orăștie ținut în zilele de 11 și 12 l. c. a fost bine cercetat. Vitele s'au vândut cu preț precumpănitor, preferite au fost în genere vitele roșii și de soiu ales. Boii grași s'au plătit foarte bine, ceea-ce servească de învățătură economilor de vite a prăsi nutrețuri artificiale, cari spre scopul îngrășării vitelor sunt mai potrivite ca nutrețurile naturale. Economii noștri s'au îndatnat a îngrășa vitele adeseori cu bucate, ceea-ce îi costă foarte mult și e mai consult a face economie în acelea, decât a le arunca viteilor, deoarece-ce primăvara se caută și acelea foarte bine.

Societate artistică. Mai mulți tineri artiști pictori și sculptori din România s'au grupat într-o societate cu numele «Tinerimea artistică», sub înaltul patronaj al A. S. R. Principesa Maria. Unul din scopurile de căpetenie ale acestei societăți este de a întemeia un curent sănătos artistic în țeară, prin aranjări bine îngrijite de expozițiuni anuale. La 1 Martie se va deschide cea dintâi expoziție în palatul Ateneului Român.

Socrul și nora. Muncitorul Brugesz István din Cinci-biserici s'a amorsat tun de nevasta feciorului seu. Tinera noră n'a rămas nesimțitoare față de dragostea socrului seu și într-o bună dimineață s'au decis să fugă împreună, lucru care astăzi de altfel nici nu este prea neobiceiuit. Bărbatul înșelat chiar de cătră tatăl seu, de supărare s'a spânzurat, dar un vecin a observat aceasta la timp și astfel tăind funea nenoro-

citului bărbat «tradus» în mod atât de rușinos, a fost scăpat de moarte. Părechia fugară a dus însă cu sine și 140 cor. de-ale tradusului și astfel la însinuarea acestuia fericirii amoresași sunt cercetași.

Gendarmi ucigași. O foaie din Zagrab aduce știrea, că în comuna St.-Ivan doi gendarmi au omorât pe un țeran, venit de curând din America, luându-i apoi banii în sumă de 4000 cor. Ucigașii au fost prinși. Banii s'au găsit la ei.

Socrul Europei. Cel mai bătrân dintre toți domnitorii europeni este regele Danemarcei, numit socrul Europei, fiindcă e înscris cu aproape toate curțile domnitoare. În 8 Aprilie împlinește 85 de ani. Cu ocaziunea aceasta se vor aranja mari sărbări în capitala Danemarcei, la care vor lua parte o mulțime de oaspeți înăși străini.

Cu sânge rece. Monte Carol ear' are o jertfă proaspătă. Unul dintre cartofori, după-ce și-a pierdut toate paralele, a scos un revolver, și s'a sinucis, chiar lângă masa de joc. Pe un moment jocul a fost sistat, dar' îndată-ce cadavrul mortului a fost scos afară, ceilalți parteneri au continuat cu sânge rece, ca și când nu s'ar fi întâmplat absolut nimic.

Datoria României. După o statistică a ministerului de finanțe al României și direcției contabilității statului, publicată în „Cronica”, datoria întregii țări a fost la 31 Septembrie 1901 în resumat următoarea:

a) Statul	1,413.339.385.35
b) Cassa pensiunilor civile	764.836.40
c) Județele	14.549.320.08
d) Comunele urb. reședințe	43.362.754.41
e) Com. urbane nereședințe	2.008.564.63
f) Comunele rurale	1.068.997.21
g) Stabilim. de binefacere	7.490.610.33
Total	1,482.584.468.31

cari împărțiți la 6.000.000 locuitori ar veni câte 247 lei 9 bani de cap, însă cum numai contribuabilii plătesc datoria, pe contribuabil revine la aproximativ 2500 lei.

Foamete în Rusia. Din Petersburg se depeșează, că tifosul produs de foamete decimează populația în mai multe gubernamente. La Samara sunt 52 de morți.

Omor. Ni-se scrie: În Cuciu'ata, comit. Făgăraș: George Ghișo'u sen., om bătrân de 70 ani, s'a găsit mort aproape de casa sa, cu o sticlă în care era rachiu. Neștiind ai sei, că ce poate fi cauza, l'au îngropat fără multă bătaie de cap. Dar' fiul seu aflând dela alții, că de sigur a fost omorât, a cerut ca să iasă o comisiune de doctori, spre a constata adevărul. Comisiunea a venit în 1 Martie st. n., după două săptămâni dela înmormântare, și a aflat la mort cinci coaste rupte și că a fost sugrumat. Acum se caută criminalul.

De-ale emigrărilor. Săptămâna aceasta s'au rentors dela America 100 emigranți, cari plecaseră înainte cu câteva luni din co-

mitatele nordice ale Ungariei. Ei blastemă pe agenții, cari i-au înșelat să meargă la America, unde de prin Noemvrie n'au mai căpătat de lucru. Numai după-ce și-au zălogit acasă tot ce au avut, au putut să capete suma de bani necesară, ca să se poată reintoarce acasă.

Om mort de boala de gură a vitelor. Sculptorul Nagy din Budapesta avea să facă o statuă, care să reprezinte pe un cioban ungur cum își duce turma la adăpat. Nagy, după obiceiul multor domni, dar mai ales doamne, cari sărută câte dobitoace, ce le țin prin odăile lor, a sărutat oaia bolnavă. Urmarea a fost, că s'a molipsit și el și a murit după chinuri grozave.

Un agent de emigrare prins. Poliției din Sibiu îi era bine cunoscut, că în acest oraș este un om, care se ocupă cu mijlocirea de emigrare la America. Acum i-a succes să-l prindă chiar când voia să expedeze 7 țerani din Gurariu, 4 din Nucet și 1 din Orlat. Agentul e Daniel Rehner, care are cărcimă în strada Sării. El sta în legătură cu agentul de navigațiune F. Missler din Brema, dela care căpăta pentru fiecare emigrat o taxă, afară de aceea trebuie să-i plătească fiecare câte 8 cor. și de bună-seamă, că și creditorul, dela care își cumpărau țeranii hainele nemțești, îi plătea ceva. Cei 4 țerani din Nucet plecaseră deja, dar' ceilalți au fost opriți în gara din Sibiu. La ei au aflat 1970 coroane, cari li-s'au luat și s'au dat oficiului pretorial. Li-s'au luat și biletele de vapor și toate hărțile. Pasapoarte nu aveau. Cărcimarul va fi aspru pedepsit.

Sub roatele trenului. Din Mediaș se scriu următoarele: În 27 Febr. a. c. la 10 ore a. m., tocmai pe când trenul accelerat mergea pe linia spre Brașov (jum. chlm. de parte de stațiunea Mediașului) o fată de Sas cu numele M. Lang s'a aruncat înaintea trenului, care a rupt-o în bucăți; s'a aflat la ea o epistolă, în care între altele era scris, că pentru ea viața asta e nimica, și nu mai voeste să trăească.

— În 6 Martie, la 11 ore a. m. tot la același loc s'a aruncat înaintea trenului-omnibus un tiner Sas cu numele Müller, rămânând mutilat în modul cel mai îngrozitor. Acesta e al 5-lea cas de felul acestor sinucideri pe teritoriul Mediașului și din Mediaș.

Unde duce beutura. Primarul G. Chiția din comuna Lupșa (com. Făgăraș) dăinuind în beție, a rămas mort în cărcimă după masă, cu sticluța în mână.

Răsboiul de independență a României. În anul acesta se împlinește 25 ani dela răsboiul de independență a României (1877—78). Din incidentul acesta în România vor avea loc mari sărbări. Oficerii cari au luat parte la campania din 77—78, au hotărât, ca cu această ocazie să prezente M. S. Regelui Carol I. în miniatură bateria, care a tras primul foc în acest răsboiu.

Dr. Dr. Iustin Pop anunță că și-a deschis cancelaria advocațională în Deva, Casa Reuniunii meseriașilor și a preluat și cancelaria din Deva a dlui Dr. Aurel Vlad.

Admiralul și pungașul. La cascada Niagara s'a întâmplat o mică aventură cu ocazia visitei principelui Henric al Prusiei. Un pungaș se apropia de admiralul Evans, care era în societatea principelui. Admiratul observa intențiunea pungașului și îi spuse în ton foarte politicos: «Dle, ești în rătăcire, portofoliul meu îl țin în totdeauna în buzunarul pantalonilor și nu în cel al surtucului, unde vrei să întreprinzi o operațiune». Principele Henric a ris din inimă de acest răspuns, ear pungașul încurcat din cale afară, își luă tălpășița. L-au lăsat să fugă.

CALENDARUL ECONOMIC.

Ce să facem în Martie?

In câmp. Să sămănăm grâu de primăvară, apoi orz, ovės, mazere, mazărice, lucernă și trifoiu. — Grăpăm locurile de lucernă și trifoiu, sămănate din alți ani, ca să crească mai bine. — Printre sămănăturile toamnăte ce au eșit rari, aruncăm sămēnță de trifoiu. — Pregătim pământul pentru sămănarea cănepei și inului. In luna aceasta trebuie să se gate și încheie lucrul cu curățirea și întocmirea fēnațelor.

In grădina de pomi. Grădina de pomi trebuie săpată și curățită de burueni și alte lucruri netrebnice. — Pomișorii (pădureții) eșiți din sămēnță se pot resădi din școala de sămēnțe la locul unde se vor nobilita. — Resădirea pomilor, smeurei, strugureilor, dacă nu s'a făcut, nu mai trebuie amīnată pentru a nu se întârzia. — Pomii cari până acum nu s'au gunoit, să se gunoiască. — Să se îndeplinească curățirea crengilor, formarea coroanei și dacă timpul e călduros și sucful în pomi a început a circula și altoirea acelor.

In grădina de legumi. Să săpăm bine locul pentru sămănatul legumilor dacă nu e prea ud și să-l pregătim pentru acel scop. — Să punem cartofi, caralabe, salată, ridichi de lună, morcovi, pătrângei etc. — Unde avem fragi de grădină, trebuie săpate. — Paturile calde trebuie adese-ori și cu îngrijire aerisate.

In viie. Pe lângă îndeplinirea lucrurilor rămase din luna trecută, dacă timpul e favorabil și călduros, putem începe și la ridicatul viilor.

In stupină. Albinele, fiind timpul plăcut, în luna aceasta încep a eși afară pentru curățire. — Sub coșnițe să curățim, pentru-ca albinele să poată umbla afară. — Să îngrijim ca să aibe nutremēt deajuns, care e un mijloc puternic pentru roirea de timpuriu a stupului.

Cursul pieții din Budapesta

— în 12 Martie 1902 n. —

	per 50 kgr.	până la	
Grâu	cor. 9.35		9.55
Secară	7.45		7.65
Cucuruz	5.90		6.—
Ovės	7.70		7.95
Fasole	—		—
Mazere	—		—
Fēn	—		—
Mohor	—		—
Hirișcă	—		—
Unsoare	55.50		56.—
Slănină	47.—		48.—
Linte	—		—
Cânepă	—		—
Trifoiu	—		—
Lucernă	45.—		53.—

Calendarul săptămânii vechiu și nou.

Dum. 1 a postului, Ev. Ioan, c. 1, gl. 8, v. 8.

Dum.	3 S. M. Eutropie	16 Heribert
Luni	4 P. Geras. cel dela Irod	17 Gertrud
Marti	5 M. Conon	18 Alexandru
Merc.	6 42 de M. din Amorea	19 Iosefus
Joi	7 S. M. Vas. și Efrem	20 Nikita
Vineri	8 C. P. Teofilact	21 Benedictus
Sămb	9 † 40 de M. din Sevast	22 Paulina

Tirgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 16 - 22 Martie n.

16. Cianadul sērbesc și neunțesc. Jombolia. Sighișoara. Zandr.	Mănăst. ung. Șimleul Silvaniei. Brad. Medias. Mureș-Oșorheiu.
17. Agnita. Dezna.	Cubin. 21. Bilac. Capolnaș. Orlat. Pojon. Silvașul de sus. Vaidahaza.
18. Bălcaciu.	mare. Baia de Criș. 22. Blaj. Georgio-St. C. S. Domocoș. Miclēuș.

Intrebări și răspunsuri.

- Abon. 228. S'a căutat și s'a aflat eroarea. — Vē mulțumim.
- Abon. 219. De aici se expediază foaia regulat. Numerii ceruți Vi-s'a trimis de nou.
- Abon. 399. Vē mulțumim pentru ilustrata frumoasă. Dorința Vi-s'a împlinit.
- Abon. 356. Pentru ouē de specia găștelor de Emden Vē puteți adresa la „Budapesti állatkert igazgatóság”.
- Abon. A. D. în R. Bani trimiși s'au predat destinațiunei. Insinuările pentru trifoiu s'au luat la cunoștință.
- Abon. 359 în G. In Orăștie nu puteți fi primiti umplēndu-se numărul membrilor. Că n-va loc la Soc. de înmormētare din Căstău, Vē vom avisa în numărul viitor.

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**
Redactor-responsabil: **Ioan Fleșeriu.**

Aduc la cunoștința onoratului p. t. public, că apa mea de dinți „LYA”
sē află *originală* numai la apoteca dlui *Graffus* în Orăștie și *numai* dēnsul posedă receta și dreptul de fabricațiune.
Cu stimă
Dr. Aurel Tineu.

(38) 1-1

217-1902. végrh. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt kiküldött bir. vhajtó ezennel közhirre teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírósnak 1902. évi V. 165/4 sz. végzése folytán Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt „Ardcleana” pénz-és hitelintézet részvénytársaság felperes részére Fodor Gyula szászvárosi lakos és társai alperesek ellen 800 kor. követelés és ezek után 1902. 7/XII-től 6% kamatai, 77 kor. 90 fil. eddigi költségek jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperes őt lefoglalt és 720 koronára becsült ingóságokra az eddigi netán tett fizetésnek leendő leszámolása mellett a szászvárosi kir. bíróság 1902. V. 165/4 sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Szászvárosban leendő megtartása határidőül 1902. évi márczius hó 21. napján délelőtt 11 órája kitűztik, a mikor a bíróság lefoglalt különféle butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetésménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Szászvárosban, 1902. évi márczius hó 4-én.

Rácz Árpád,

1-1 (35)

kir. bir. végrehajtó.

269-1902. végrh. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt kiküldött bir. vhajtó ezennel közhirre teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírósnak 1901. évi V. 413 sz. végzése folytán Dr. Böck Arnold nagyszebeni ügyvéd által képviselt ugvis a többi foglaltatók és felperesek részére Csolokoi Ávrám és társai kosztiesdi lakosok és alperesek ellen htr. 114 kor. 86 fil. követelés s jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperesektől le és felülfoglalt eddigi, 7 kor. jelen kérvényérti és 4 kor. 40 fil. árverés kitűzetési költségek és 2093 koronára becsült ingóságokra a szászvárosi kir. járásbírósnak 1902. V. 198/2 számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán Kosztiesden leendő megtartása határidőül 1902. évi márczius hó 24 napján délelőtt 8 órája kitűztetik a mikor a bíróság lefoglalt ökrök, üszök sertések, tehének, lőfegyver és szekér s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. A befolyandó vételár bírói letétbe fog helyeztetni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes hotáridő a hirdetésménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Szászvárosban, 1902. márczius hó 8 napján.

Rácz Árpád,

1-1 (36)

kir. bir. végrehajtó.

Biblioteca
„Bunul Econom“.

A apărut Broșura Nr. 1.

Despre

Muteturile ierboase,

*cositurile, prepararea fânului
și pășunile.*

Această broșură conține îndrumări la
cultivarea: *Lucernei, Trifoiului, Mă-
zărâchei, Sparcetei, Lupinului și Mo-
horului, etc.*

(29)

3—

Prețul unei broșuri 30 fleri.

(Pentru România 50 bani.)

Venzătorilor se dă rabat potrivit

Se poate comanda dela

Administrațiunea

„Bunul Econom“

Orăștie — (Szászváros.)

Să află de vânzare

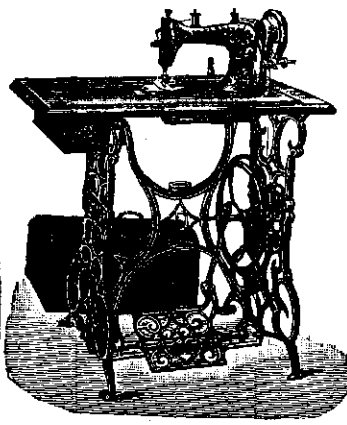
Cassă Wertheimiană

mare cu două uși nr. 8.

Prețul 250 floreni.

A se adresa la

Administrația „Bunul Econom“.



Recomand deposi-
tul meu, aproape cel
mai mare de

mașini de cusut,
de felurite sisteme,
tocmite mai ales pen-
tru broderia de artă
cu prețuri foarte mo-
derate, și la dorință,
pe lângă plătire în
rate ușoare.

Mașini vechi
se primesc în schimb,
ca plată pentru cele
nouve.

F. F. Widmann

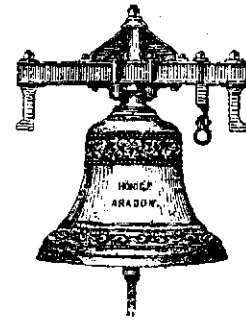
prăvălie de modă, postav, lingherie, pânză
și diferiți articoli în Orăștie (Szászváros.)

Frideric Hönig

Turnătorie de clopote și metal, fabrică de
pompe, arangeată cu motor de vapor,
ARAD, Strada Rákóczy Nr. 11—28

S'a fondat la 1840

Premiată la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.



Cu garanție pe m-i mulți
ani și pe lângă cele m-i fa-
vorable condiții de plătre,
recomandă clopotele sale cu
patență ces. și reg., invenție
proprie, cari au avantajul,
că față cu ori-ce clopote, la
turnarea unui și aceluși clo-
pot: tare și cu sunet adânc,
— se face o economie de
20—30% la greutatea me-
talului.

Recomandă totodată
clopotele de fer, ce se pot

învêrți și pestamentele de fer, prin a căror întrebuin-
țare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele
mai mari clopote se pot trage, fără-ca să se clătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi
în coroană de fer, ce se poate învêrți, cum și tur-
narea din nou a clopotelor vechi sau schimbarea lor
cu clopote nouă pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni, la
dorință se trimit gratis. (15) 4—20

H. GRAEF

Librărie de cărți, note, hârtie și tot felul de
requisite de scris în Orăștie.

Își recomandă marele seu deposit de: Hârtie de cancelarie,
epistole și tipar, Couverte, Cărți de contabilitate, de copiat
și Notese, precum și tot felul de articli aparținători
cancelariilor și școalelor.

Cassete elegante cu hârtie de epistole.

Bogat asortiment de Albumuri pentru poesii și fotografii,
(cele mai potrivite cadouri.)

Portrete Fotografii mărite până la înălțimea naturală,
„VICTORIA“ lucrate artistic și elegant, cu prețuri moderate.

Prospecte la cerere stau la dispoziție.

Toate cărțile arătate, de ori unde și de ori-cine, precum și piesele mu-
sicale și de artă, se pot procura prin mine cu prețul lor original. (24) 2—

La cerere prelimi-
nare gratuite!

PICTOR

La cerere prelimi-
nare gratuite!

DE
ICOANE BISERICESTI
LAJOS JÄGER

(28)

2—20

în Orăștie (Szászváros)

Piața-mare Nr. 2, în casele unde se află Perceptoratul și Pretura.

Execută tot felul de reparaturi la altare.

Pregătește icoanele cele mai frumoase și
eftine lucrate în uleu pe pânză.

O icoană costă: 2, 3, 4 și 5 fl. (După mărime.)

Portrete cu creon după fotografie, în mărime naturală, costă 2 fl.

Pentru asigurarea vieții
se recomandă

Institutul maghiar de asigurarea vieții și rentă
ca societate cooperativă

fondat cu participarea bărbaților distinși ai vieții publice.

Institutul acesta împarte adevărat câștigul nu
între acționari, ci între cei asigurați, exchizându-se astfel
ori-ce spirit de speculă. Taxele sunt nu se poate mai
lesne și se asigură o mulțime de favoruri.

Cu informațiuni servește bucuros (18) 3—4

Direcțiunea:

Budapest, V. Academia-ut. 3.

Inspectoratul ardelen:

Balássy Lajos, Kolozsvár.
Teleky-utca 14. sz.

Un băiat din casă

bună, care
să fie trecut etatea de 12
ani, se primește îndată ca

învătăcel

în lucrătoarea de păpucărie
a subscrișului (26) 3—3

Ioan Lăzăroiu,

măestru pantofar în Orăștie,
(Szászváros)

Drumul țerii Nr. 5.

„PANNONIA“
Restaurant și Cafenea

Orăștie, Piața mare Nr. 2.

În casele unde se află:

Pretura și Perceptoratul regesc.

Se oferă

mâncări gustoase și eftine.

Vinuri de tot felul curate
și cu prețuri moderate.

Pelin veritabil litra 50 cr.

Pentru trăsuri se află

o curte mare și grajduri spațioase.

Serviciu prompt!

(21)

4—20